

POROČILO O ZUNANJI EVALVACIJI VIŠJE STROKOVNE ŠOLE

Šola: Izobraževalni center Piramida, Višja strokovna šola

Direktor: mag. Midhat Mulaosmanović

Ravnateljica: dr. Blanka Vombergar

Datum obiska: 30. januar 2013

Člani skupine strokovnjakov so bili imenovani 18. oktobra 2012:

- dr. Marinka Drobnič Košorok, Univerza v Ljubljani, Veterinarska fakulteta

- dr. Anton Vukelić, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet,

- mag. Mateja Škabar, Erudio izobraževalni center, Višja strokovna šola,

- Taja Železnik, študentka

Seznam predstavnikov šole:

1. Direktor: mag. Midhat Mulaosmanović
2. Ravnateljica: dr. Blanka Vombergar
3. predsednica sveta zavoda: Karmen Jurčević
4. predsednica komisije za spremljanje in zagotavljanje kakovosti: Vesna Poštuvan
5. predsednica strateškega sveta: Marija Sraka Šadl
6. predsednica študijske komisije: mag. Neva Malek
7. vodja MIC: Darko Hercog
8. predsednik študentskega sveta: Tadej Andre

Datum oddaje evalvacijskega poročila agenciji: 15. 2. 2013; končno poročilo: 5. 4. 2013

Podpis predsednika skupine strokovnjakov za pripravo evalvacijskega poročila:

- red. prof. dr. dr. Marinka Drobnič Košorok

Izpolni agencija:

Datum posredovanja evalvacijskega poročila višji strokovni šoli: 19. 2. 2013

Datum prejema pripomb višje strokovne šole k evalvacijskem poročilu: 21. 3. 2013

Datum prejema končnega evalvacijskega poročila od skupine strokovnjakov: 5. 4. 2013

UVOD

Svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu je na podlagi prvega odstavka 51. člena Zakona o visokem šolstvu in 22. člena Meril za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol za zunanjo evalvacijo IC Piramida Višja strokovna šola, dne 18.10.2012 imenoval skupino strokovnjakov, v sestavi:

-dr. Marinka Drobnič Košorok

-dr. Anton Vukelić

-mag. Mateja Škabar

-Taja Železnik

Predstavnica NAKVIS Katarina Aškerc.

Skupina strokovnjakov je sklep o imenovanju in strokovno gradivo prejela 29. 11. 2012. 17. 1. 2013 je skupina strokovnjakov prejela sklep o podaljšanju roka za pripravo skupnega poročila na 15. 2. 2013.

Obisk IC Piramida, Višja strokovna šola, je bil opravljen dne 30. 1. 2013 in je potekal po urniku, ki je bil usklajen z vodstvom šole in je priloga tega poročila.

Pregledano gradivo je vsebovalo vse dokumente, ki so predvideni v 16. in 17. členu Meril za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol. Skupina strokovnjakov je z elektronsko komunikacijo in pripravljanim sestankom s tujim strokovnjakom, ki je potekal dan pred obiskom, vsebinsko uskladila priprave na obisk in kasneje pripravila skupno poročilo o zunanji evalvaciji.

V intervjujih so sodelovali vodstveni delavci, predsedniki organov zavoda, člani študentskega sveta, komisije za kakovost, redno in pogodbeno zaposleni predavatelji in inštruktorji (10+6), redni (14) in izredni (6) študentje, diplomanti (9), predstavniki strokovnih služb (3), mentorji praktičnega usposabljanja (4) predstavniki delodajalcev (8)

Skupini strokovnjakov so bili zagotovljeni dobri pogoji za delo. Omogočen ji je bil vpogled v vse ključne dejavnosti šole. Organiziran in izveden je bil tudi obisk dveh učnih baz, ŽITO PC Kruh, pecivo Maribor, in DSO Danice Vogrinc, kjer poteka praktično izobraževanje študentov VSŠ in kjer so nekateri diplomanti šole tudi zaposleni in sodelujejo kot mentorji praktičnega izobraževanja z VSŠ.

Med obiskom VSŠ je bil skupini strokovnjakov omogočen tudi vpogled v nekatere dokumente, ki niso bili sestavni del gradiva: Merila za priznavanje in vrednotenje predhodno pridobljenih znanj, zapisniki organov šole za tekoče in preteklo študijsko leto (strateški svet, študijska komisija, komisija za kakovost, delovanje študentov), zapisniki letnih razgovorov, dokumentacija o raziskovalnem in razvojnem delu šole, biografski podatki zaposlenih, načrt kadrov, načrti izobraževanja in realizacija, načrt komuniciranja s sodelavci v pedagoškem procesu, vodstveni pregledi, dokumentacija razgovorov z zaposlenimi, 5-letna poročila in plani predavanj oz. predavateljev ter dokumentacija o zunanji in notranji presoji.

Ker je junija VSŠ pripravila prvo samoevalvacijsko poročilo, ki ni bilo del vloge, so nam to poročilo posredovali naknadno. Prav tako je šola naknadno samoiniciativno posredovala agenciji in skupini strokovnjakov naslednje gradivo: rezultati evalvacij za leto 2011/12,

Poročilo regijske konference na ZZV Maribor, Program regijske konference: »Kako se spoprijeti z zmanjšanjem tveganega in škodljivega pitja alkohola v Podravju?«, Zapisnik 3. sestanka alkoholne platforme za Podravje (29. november, 2012).

Na osnovi vseh predloženih dokumentov in informacij, pridobljenih v pogovorih z izbranimi skupinami sogovornikov, je skupina strokovnjakov oblikovala preliminarno ustno poročilo, ki ga je predsednica ob koncu obiska predstavila vodstvu šole, predstavnikom zaposlenih in predstavnikom študentov.

1. VPETOST V OKOLJE

V skladu z 10. členom Meril za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol Višja šola (nadalje: VSŠ) izvaja dva višješolska strokovna programa: redni in izredni študij prenovljeni višješolski program Živilstvo in prehrana od leta 2007/08 in izredni študij programa Organizator socialne mreže od 2011/12 dalje. Vpetost v okolje izkazuje s poslanstvom in vizijo razvoja in vrednotami, ki so opredeljene v Dolgoročnem razvojnem programu 2012-2017 (z dne 28.3.2012) in v Poslovniku kakovosti šole (sprejet 10.1.2012), zastavljenimi vrednotami in strateškim načrtom svojega razvoja, v katerem je opredeljena njena vloga pri gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju ožjega in širšega okolja. V letnih poročilih so analizirane aktivnosti, ki so bile izvedene v povezavi z lokalnim in širšim slovenskim okoljem, s sodelovanjem z drugimi višjimi šolami v Sloveniji, preko Skupnosti višjih strokovnih šol, Združenja višjih strokovnih šol, pa tudi Konzorcija biotehniških šol Slovenije. Iz finančnih poročil je razvidna skrb za racionalno rabo javnih virov. Glede na zanimivost ponudbe programa Živilstvo in prehrana je VSŠ zelo zanimiv sogovornik in partner za številna podjetja in zavode v severovzhodni Sloveniji. Z novim programom Organizator socialne mreže so nagovorili predvsem ljudi, ki že delujejo, profesionalno ali ljubiteljsko, oziroma kot prostovoljci na področju socialno izpostavljenih in depriviligiranih skupin (zasvojeni, stari, obsojeni na prestajanju kazni, mladi ...) in so v programu prepoznali priložnost za pridobivanje dodatnega strokovnega znanja.

Šola izkazuje povezanost z razvojem ožjega in širšega okolja ter sodelovanje z njima v obliki različnih projektov, v katerih sodelujejo študenti. Posebej pomembno za šolo je sodelovanje z diplomanti. Preko stikov z njimi, tako v smislu zagotavljanja strokovnih praks, kot tudi pri iskanju dela in zaposlitev, šola dobiva povratno informacijo o ustreznosti pridobljenih kompetenc. Diplomanti VSŠ šole so v okolju razpoznavni, zaposleni tudi na vodstvenih delovnih mestih v regiji in predstavljajo pomembno vez med šolo in okoljem. VSŠ ima sklenjenih okrog 60 pogodb o praktičnem izobraževanju s podjetji, v katerih je na voljo okrog 100 mentorjev praktičnega izobraževanja. Podjetja pokrivajo zelo različna področja dejavnosti, od živilske industrije (pekarska, slaščičarska, mesna, mlečna, pivovarska) do javnih in zasebnih zavodov (bolnice, vrtci, OŠ, DSO). Skupina strokovnjakov se je v to prepričala tudi na obisku delodajalca ŽITA PC in DSO Danice Vogrinčič, kjer so potekali razgovori z direktorjema obeh enot in s štirimi mentorji ter tremi študenti na praktičnem izobraževanju. Dva od mentorjev sta bila tudi diplomanta VSŠ IC Piramida.

Šola spremlja učne izide in pridobljene kompetence, da bi poleg zaposlovanja in nadaljnega izobraževanja študentom in diplomantom omogočala tudi sodelovanje v družbenih procesih in javnem življenju. V ta namen izvajajo in analizirajo ankete diplomantov o pridobljenih kompetencah ter zaposljivosti rednih in izrednih diplomantov, kot je razvidno iz dokumentov, ki so priloga Predloga za zunanjo evalvacijo in samoevalvacijskega poročila za leto 2010/2011. Iz teh dokumentov je razvidno, da se več kot 70% diplomantov v prvih šestih mesecih zaposli v stroki, samo 13% je bilo nezaposlenih. Pri izrednih študentih so rezultati še boljši, saj je kar 85% izredni študentov zaposlenih v stroki. Na razgovorih z različnimi deležniki, predvsem pa delodajalci in mentorji praktičnega izobraževanja, je bila konkurenčnost diplomantov posebej izpostavljena in prikazane dobre izkušnje delodajalcev z diplomanti VSŠ. Šola želi, za še boljšo komunikacijo s svojimi diplomanti, ustanoviti klub diplomantov. Njegovo delovanje sicer še ni zaživelo, predstavlja pa eno od načrtovanih srednjeročnih aktivnosti šole.

V mednarodno okolje se šola vključuje zlasti preko izmenjave zaposlenih (8-10 izmenjav letno) v okviru programa Erasmus 2007-2013, ki jo nameravajo še povečati. Izmenjava študentov je še majhna (1-2 študenta letno), zlasti zaradi pomanjkljivega obvladovanja tujih jezikov, narave izrednega študija pa tudi zaradi finančnih izdatkov, ki jih Erasmus štipendija ne pokrije.

Prednosti:

- Povezanost z okoljem je zgledna in predstavlja primer dobre prakse.
- Učne kompetence se spremljajo preko samoevalvacije (študentske ankete) ter preko razgovorov z mentorji in delodajalci.
- Diplomanti šole so tudi po mnenju delodajalcev konkurenčni na trgu dela.
- Zaposlenost diplomantov v stroki je izjemno visoka, nezaposlenih v prvem letu je cca 13% diplomantov.

Priložnost za izboljšanje:

- Poslanstvo in vizijo bi bilo koristno javno objaviti v obliki, ki je enostavno dostopna uporabnikom (spletna stran, Bilten).
- Izboljšati preglednost spletne strani VSŠ in izkoristiti spletno stran za samopromocijo ter predstavitev programov VSŠ in aktivnosti, ki se redno izvajajo v času študija.
- Alumni klub še ni vzpostavljen, zametki so zaznavni, potrebno ga je tudi aktivirati.
- Vzpostaviti enoten sistem preverjanja konkurenčnosti diplomantov (predvsem dokumentirati ugotovitve) z analizo kompetenc, ki jih pričakujejo delodajalci in ki jih študentje ob zaključku izobraževanja obvladajo.

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

2. DELOVANJE VIŠJE STROKOVNE ŠOLE

VSŠ pri svojem delovanju sledi zapisanemu in opredeljenemu poslanstvu in viziji, kar je razvidno iz skladnosti med posredovano dokumentacijo in vsebino opravljenih razgovorov na šoli. Na podlagi poslanstva, vizije in vrednot vodstvo pripravlja in usmerja strateško in operativno načrtovanje šole.

Ugotovitev utemeljujemo:

- Izobraževalni in strokovni cilji ter strategija delovanja in razvoja šole in študijskih programov so razvidni iz Dolgoročnega razvojnega programa 2012-2017 in letnih delovnih načrtov, ki opredeljujejo strukturo programov, vpis, materialne pogoje, kadrovske pogoje, način izvajanja študija, študijski koledar, izpitne roke, urnik, načrtovano pedagoško delo, mednarodno sodelovanje, strokovna izobraževanja, srečanja z mentorji in postopke evalvacije kakovosti.
- Uresničevanje zastavljenih ciljev je razvidno iz letnih poročil.
- V ustanovitvenem aktu in Poslovniku kakovosti je opredeljena notranja organiziranost in delovanje vseh organov šole. Iz letnih poročil, zapisnikov sej organov šole in iz pogovorov z zaposlenimi in študenti je razvidno, da aktivnosti potekajo skladno z načrtovanimi ter v skladu z zakonom, podzakonskimi akti ter drugimi relevantnimi splošnimi pravnimi akti.
- VSŠ deluje na področjih, za katera je bila ustanovljena, kar izkazuje s strokovnim in razvojnim delom v svojih izobraževalnih programih in ustrezno organiziranih in izvedenih projektih.
- Dosežke predstavljajo z objavami na relevanten način, v strokovnih publikacijah zbornikih strokovnih srečanj in predstavitev na strokovnih srečanjih.
- Redno strokovno in razvojno sodelovanje z drugimi višjimi strokovnimi šolami, zlasti v okviru Združenja višjih šol ter v okviru projekta Impletum - prenova višješolskih programov v Sloveniji.
- Dober stik s podjetji in javnimi zavodi in njihovimi zaposlenimi omogoča stalno posodabljanje izobraževanja in učnih vsebin z dosežki strokovnega dela v skladu s strategijo višje strokovne šole.
- Vpis študentov bi želeli povečati, saj zaradi demografskih razlogov in nizkih dohodkov v stroki nenehno upada, čeprav so zaposlitvene možnosti relativno dobre.
- Sklenjene so pogodbe o praktičnem izobraževanju študentov z različnimi partnerji, približno 60 s skoraj 100 razpoložljivimi mentorji. Glede na dejstvo, da je šola ena od treh v Sloveniji, ki izvajajo omenjeni program, trg dela ni prenasičen z diplomanti te izobrazbe. Z mentorji praktičnega izobraževanja redno sodelujejo, tudi z aktivnimi prispevki učiteljev in mentorjev na skupnih strokovnih srečanjih. Izvajajo tudi pedagoško-andragoška usposabljanja za mentorje praktičnega izobraževanja, prav tako pa mentorji pred začetkom praktičnega izobraževanja prejmejo knjižico Navodila mentorjem v podjetjih za praktično izobraževanje študentov.
- Iz letnih poročil in samoevalvacijskega poročila je razvidno, da spremljajo napredovanja študentov po študijskem programu, čas trajanja študija, zadovoljstvo študentov in mednarodno mobilnost (preko študentskih anket, osebnih razgovorov s študenti in diplomanti). Z izboljšanjem organizacije tutorskega sistema in kariernega svetovanja bi učinkovitost študija lahko še povečali.
- S spremljanjem konkurenčnosti diplomantov svojih študijskih programov na trgu dela (npr. anketiranje diplomantov, samoevalvacijsko poročilo, srečanja z diplomanti...).

Šola ima nadzor nad finančnim poslovanjem in uspešno usklajuje potrebe z razpoložljivimi viri ter se zaveda priložnosti in možnih nevarnosti glede financiranja v prihodnje.

Prednosti:

- Izobraževalni in strokovni cilji ter vizija, strategija delovanja in razvojne usmeritve šole so široko sprejete. Študenti in zaposleni kot tudi zunanji sodelavci izkazujejo pristno pripadnost organizaciji. Videti je, da se visoka stopnja osebne angažiranosti in odgovornosti ter skrbi za kakovostno delo vodstva uspešno prenaša na predavatelje in študente ter ustvarja visoko stopnjo poistovetenja z vizijo in poslanstvom inštitucije ter motivacijo za delo.
- Šola aktivno deluje na posodabljanju študijskih programov z najnovejšimi dosežki stroke s sodelovanjem svojih mentorjev izobraževanja, ki so tudi njihovi diplomanti. V učnih bazah načrtujejo zaposlitve diplomantov VSŠ.
- Vsako leto izvajajo več strokovnih projektov v povezavi z gospodarstvom, v katerih sodelujejo tudi študenti.
- Šola organizira strokovna srečanja, tudi z mednarodno udeležbo, in izdaja zbornike teh srečanj, učitelji predavajo na strokovnih konferencah in sodelujejo z gospodarstvom.

Priložnosti za izboljšanje:

- Strateško načrtovanje bi lahko bolj temeljilo na analizi preteklega dela.
- Z učinkovitejšim tutorskim sistemom (vključevanje več učiteljev in študentov) bi lahko vplivali na boljšo prehodnost in predvsem na skrajšanje časa študija.
- Še naprej razvijati karierno svetovanje, ki zdaj pri študentih še ni dovolj prepoznano.
- Ob načrtovanem umeščanju novih programov (naravovarstvo, kozmetika, inženir hortikulture – aranžer) predhodno dobro analizirati konkurenčnost bodočih diplomantov in interes za vpis, oz. preučiti možnosti sorodnih programov, ki jih VSŠ že sedaj izvaja, saj ima zato zelo dobre materialne pogoje (laboratorije, delavnice ...). Program Organizator socialne mreže nima kritične mase študentov. Ob tako majhnem vpisu (3-5 študentov letno) in konkurenci še dveh privatnih šol je smiselno razmisliti o smiselnosti nadaljnjega izvajanja.

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

3. KADRI

Šola ima vzpostavljeno ustrezno kadrovsko strukturo, po številu in kakovosti primerno za izvajanje svojih študijskih programov, zlasti programa Živilstvo in prehrana, in strokovne dejavnosti, kar je razvidno iz priložene dokumentacije (pogodb, sklepov o imenovanjih predavateljev in iz opravljenih razgovorov). Iz predloga za zunanjo evalvacijo je razvidno, da je bilo 31. 12. redno zaposlenih 14 učiteljev in 15 zaposlenih po pogodbi, kar skupaj predstavlja 5,07 FTE. Redno zaposleni kombinirajo svojo zaposlitev z delom na srednji strokovni šoli v sklopu centra, pogodbeni pa prihajajo iz različnih gospodarskih in negospodarskih organizacij in predstavljajo most za prenos znanja iz in v prakso. Na programu Organizator socialne mreže, ki se izvaja samo kot izredni študij, so zaposleni samo pogodbeni učitelji.

Ugotovljeno utemeljujemo z naslednjim:

- Šola načrtuje število in strukturo kadrov v okviru Letnega delovnega načrta in jo prilagaja številu izvajanih programov in številu vpisanih študentov. Vsa delovna mesta, ki so ključna za uspešno delovanje inštitucije, so pokrita s polno stalno zaposlitvijo na zavodu IC Piramida (direktor, ravnateljica, organizator praktičnega usposabljanja, referentka, računovodja/tajnica, polovica učiteljev).
- Sklenjene so pogodbe o zaposlitvi, na izrednem študiju pa predavatelji večinoma sodelujejo v izobraževalnem procesu na osnovi avtorskih/podjemnih pogodb.
- Višja šola ima v okviru IC Piramida zaposlenega vzdrževalca učne tehnologije. Iz samoevalvacijskega poročila, LDN in srednjeročnega načrta ter razgovorov je ugotovljeno, da šola spodbuja strokovno usposabljanje in napredovanje ter mobilnost zaposlenih, predvsem pa sodelovanje z gospodarstvom. Slednje je še posebej intenzivno, saj polovica predavateljev prihaja iz gospodarstva.
- Šola si prizadeva k povečanju mednarodne mobilnosti. V projektu Erasmus sodelujejo od leta 2007, imajo podpisano Erasmus listino 2007-2013.
- Vsi predavatelji so imenovani v ustrezne nazive s soglasjem pristojnega strokovnega sveta, kar je razvidno iz predloženih listin (sklepi o imenovanju). Iz zapisnikov predavateljskega zbora je razvidno, da je v postopku imenovanja sodeloval predavateljski zbor šole.
- Šola ustrezno ugotavlja zadovoljstvo zaposlenih (anketa o zadovoljstvu strokovnih delavcev) in analizira študentska mnenja o zaposlenih in izvedbi študijskega programa, ki jih nato analizirajo, s ciljem izboljševanja kakovosti dela na šoli. VSŠ redno zagotavlja stalne stike s podjetji in drugimi organizacijami v katerih študentje opravljajo praktično izobraževanje. Učitelji redno kontaktirajo z mentorji in so seznanjeni z njihovimi napredki oz. težavami.

Prednosti:

- Opaziti je zadovoljstvo kadra z razmerami in odnosi na šoli, tako medsebojnimi odnosi kot tudi z odnosi pri delu s študenti. Tudi pri zunanjih predavateljih ni zaslediti neskladij glede zadovoljstva z načinom vodenja šole, izvedbo programa in svojo angažiranostjo v njem.
- Na šoli redno izvajajo letne razgovor z zaposlenimi. Zapisi se hranijo pri ravnateljici.
- Stabilno pedagoško-kadrovsko strukturo zagotavljajo z razporeditvijo dveh učiteljev na en predmet (v izogib izpadu predavanj v primeru bolniške ali druge odsotnosti predavatelja).
- Racionalno razmerje med redno in pogodbeno zaposlenimi delavci omogoča dober pretok znanja in izkušenj.
- Šola redno organizira andragoško usposabljanje učiteljev in strokovnih delavcev na šoli. Dobra mednarodna mobilnost predavateljev in nepedagoškega osebja (od leta 2009/10 do sedaj je 8 predavateljev šole sodelovalo pri izobraževalnem procesu v tujini kot gostujoči predavatelji ter 18 strokovnih delavcev oziroma sodelavcev se je izobraževalo v tujini).
- Veliko izdelanih učbenikov za program živilstvo in prehrana, v okviru projekta Impletum, ki so študentom dostopni v elektronski obliki brezplačno, v tiskani pa po ugodni ceni. Učbenike redno strokovno dopolnjujejo glede na strokovne trende.
- Zavod organizira v letih 2012 in 2013 pedagoško-andragoška izobraževanja za mentorje v učnih bazah v sklopu projekta Znanje – vez med šolami in delodajalci.

Priložnosti za izboljšanje:

- Formalizirati oziroma natančneje beležiti predloge za izboljšanje oziroma postopke v zvezi z implementacijo predlogov izboljšanja, ki so jih prejeli v anketah študentov, mentorjev, učiteljev.
- Predlagamo načrtno in sistematično preverjanje pedagoško-andragoškega znanja učiteljev.

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

4. ŠTUDENTI

Šola izkazuje posebno skrb za študente in njihovo kakovostno izobraževanje z vključevanjem študentov v strokovno dejavnost zavoda, kar je razvidno iz priložene dokumentacije (letni delovni načrti) in je bilo ugotovljeno tudi v intervjujih ob obisku. Na šoli je v zadnjih letih letno potekalo 6-7 strokovnih projektov z gospodarstvom, v katere so bili vključeni tudi študentje.

Študentje, ki so sodelovali v pogovorih, so bili zelo zadovoljni s študijem na VSŠ. Tutorstvo je trenutno zaupano samo eni učiteljici, porazdelitev obveznosti na več učiteljev (ali vključevanje uspešnejših študentov v tutorstvo) bi bilo predvidoma učinkovitejše. Študentje še ne prepoznavajo prednosti »kariernega kotička«. Poleg osnovne pedagoške dejavnosti, VSŠ organizira še raziskovalne tabore, strokovne ekskurzije in vabljena predavanja strokovnjakov, na katera so študenti vabljeni in imajo prost dostop. Na podlagi obiska šole, intervjujev in dokumentacije ugotavljamo, da je vpis študentov v program Živilstvo in prehrana usklajen s potrebami relevantnih okolij, za program izrednega študija Organizator socialne mreže pa je zanimanje zelo majhno.

VSŠ študentom nudi informacije, povezane z vpisom in organizacijo študija,

- preko spletne strani in preko tiskane zloženke,
- na informativnih dnevih in predstavitvenih srečanjih,
- z objavo letnih biltenov VSŠ,
- z nudenjem celovitih informacij vodstva šole preko elektronske pošte in telefonske povezave z referatom za študente, ki študentom nudi informacije in podporo v zvezi s študijem in mednarodno mobilnostjo.

Praktično izobraževanje je zelo dobro organizirano. Študentje so s praktičnim izobraževanjem dobro seznanjeni, na šoli v ta namen delujeta dve organizatorki praktičnega izobraževanja za program Živilstvo in prehrana in ena organizatorka praktičnega izobraževanja za program Organizator socialne mreže, ki so v rednih stikih z mentorji praktičnega izobraževanja v učnih bazah.

Praktično izobraževanje je organizirano tako, da:

- študenti pridobijo informacije o praktičnem izobraževanju preko spleta na intranetu, na informativnih sestankih, iz knjižice Uspešen začetek študija – priročnik za študente (IC Maribor, Ivanuša-Bezjak, Vombergar, Boltavzer, 2012) ter skozi sam študijski proces od odgovorne osebe oziroma organizatorja;
- študenti praviloma sami poiščejo delodajalca, pri katerem bodo opravljali praktično izobraževanje, šola pa poskrbi za pripravo pogodb za izvedbo praktičnega izobraževanja;

- Študentom, ki si sami niso uspeli poiskati delodajalca, pri katerem bi opravljali praktično izobraževanje, le-tega poišče šola. Znanje, spretnosti in veščine, pridobljene izven te šole, se ustrezno priznavajo na pristojnem organu, komisiji za študijske zadeve.

Za zagotavljanje in izboljševanje kakovosti izobraževanja šola zbira in obdeluje različne podatke o številu vpisanih študentov, prehodnosti, izvajalcih, kakovosti izvedenih predmetov in vaj ipd. Iz dokumentacije je razvidno, da je večina rezultatov evalvacij zelo dobrih. Slaba pa je prehodnost med letnikoma in trajanje študija, ki je nesprejemljivo dolgo - 5,8 let. Razlog za nizko prehodnost je deloma fiktivni vpis, saj je aktivnih komaj ena tretjina vpisanih študentov prvega letnika, njihova prehodnost pa je med 60 in 70%. Študentje zavlačujejo z zaključkom študija tudi zaradi razmer na trgu dela, zaradi lažje zaposlitve študentov ob izkoriščanju študentskega statusa. Kljub prizadevanju vodstva (vabila k zaključku študija, razpisovanje dodatnih izpitnih rokov) se razmere ne izboljšujejo.

Od delodajalcev in diplomantov šola pridobiva podatke o zadovoljstvu s študenti na praktičnem izobraževanju, o kompetencah, ki jih je študentom uspelo pridobiti v času prakse in študija nasploh. Podatki so analizirani in vključeni v Poročila o delu in Samoevalvacijsko poročilo.

Študenti so vključeni v samoevalvacijske postopke preko študentskih anket ter preko dveh predstavnikov v komisiji za kakovost. Študentje in notranja javnost šole imajo možnost seznanitve s samoevalvacijskim poročilom med obravnavo na organih šole. Javno za sedaj še ni objavljeno. Predlagamo, da je poročilo javno dostopno tudi na spletni strani višje strokovne šole. Šola naj vzpostavi ustrezne postopke komuniciranja in sodelovanja s študenti o rezultatih notranje evalvacije.

Na podlagi obiska in intervjujev je vidno upoštevanje anket s strani vodstva, predavateljev ter ostalega osebja ter aktivno delovanje pri izboljšavah.

Za stalen stik z diplomanti je bil na šoli ustanovljen klub diplomantov - alumni klub, ki še ni polno aktiven. Trenutno je najpomembnejši stik z diplomanti, zaposlenimi v učnih bazah, ki aktivno sodelujejo pri izvedbi praktičnega izobraževanja.

Možnosti za mednarodne izmenjave na VŠŠ so (podpisana listina Erasmus 2007-2012), vendar med študenti še ni večjega interesa, po izjavah študentov zlasti zaradi slabega znanja tujih jezikov in finančnih težav ter pri izrednih študentih zaradi same narave študija. Šola ima koordinatorja oziroma odgovorno osebo za mednarodno mobilnost in podporo vodstva v tej smeri. V prihodnje bo potrebno sistematično spodbujanje mednarodne mobilnosti študentov za prakso in študij v tujini.

Študentom je omogočeno delovanje ob spoštovanju njihovih pravic, kot je to določeno v zakonu. Šola izkazuje skrb za študente tudi z jasno razvidnimi pristojnostmi, nalogami in dolžnostmi študentov v organih upravljanja in drugih organih šole. Imenovanja študentov v posamezne organe so transparentna, temeljijo na demokratičnih načelih in odražajo voljo večine študentov šole.

Na šoli je organiziran in deluje tudi študentski svet. V tem smislu je delovanje šole primer dobre prakse. Glede organiziranosti študentov in njihovega vključevanja v upravljanje zavoda lahko, na podlagi dokumentacije in po opravljenih intervjujih, z gotovostjo trdimo, da so študentje pri upravljanju zavoda ustrezno vključeni in zastopani ter ustrezno organizirani.

Prednosti:

- Šola izkazuje posebno skrb za študente. Tudi študenti so jasno izrazili veliko pripadnost šoli.
- Študentje izdajajo svoj časopis Štuži in so vključeni v strokovne projekte, ki se izvajajo v sodelovanju z gospodarstvom.
- Vzpostavljen je študentski svet. Študentje so aktivno vključeni v vse relevantne organe šole.
- Študentje so izkazali izjemno povezanost s VSŠ, predvsem z učitelji in njihovimi prizadevanji pri seminarskih nalogah, praktičnem pouku in projektnem delu skupaj z gospodarstvom (Radenska, Žito ...) ter za prehod v višji letnik.

Priložnost za izboljšanje:

- Sistematično spodbujanje mednarodne mobilnosti študentov za prakso in študij.
- Bolje izkoristiti priložnosti kariernega svetovanja in tutorstva.
- Uvesti mehanizme, s katerimi bi izboljšali prehodnost študentov v višji letnik in povečali število zaključenih diplom.
- Povečati informiranost študentov glede zaposljivosti, povezati se z gospodarstvom pri pridobitvi vseh podatkov (prosta delovna mesta).

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

5. MATERIALNI POGOJI

Šola deluje v razmeroma novi in prostrani zgradbi v velikem javnem parku. Predvidena je bila za 800 dijakov in študentov, tako da ima trenutno veliko prostih kapacitet. V sklopu zavoda IC Piramida Maribor deluje tudi Medpodjetniški izobraževalni center (nadalje: MIC), ki je namenjen praktičnemu izobraževanju in razvoju novih tehnologij ter tako vpliva na gospodarski in tehnološki napredek regije. V sodelovanju z MIC je šola pridobila najsodobnejšo opremo za različne najnovejše tehnološke postopke v slaščičarski, pekarski, mlečni in mesni industriji. V okviru vaj se tako študenti spoznajo z aparaturami in tehnološkimi postopki, ki jih bodo uporabljali v učnih bazah in na delovnem mestu. Prostori in oprema so izjemno primerni tako za izvajanje študijskih programov, kot tudi za strokovno in razvojno delo in so resničen primer dobre prakse.

Izvajanje študijskih programov je podprto s sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo. Šola razpolaga s prostornimi predavalnicami, opremljenimi računalniškimi projektorji in najsodobnejšimi laboratoriji. Šola ima na voljo izjemno veliko učnih mest (več kot 800), od tega jih je v dopoldanskem času zasedenih manj približno 60% (srednje in višje šolsko izobraževanje).

Prostori in oprema večinoma niso posebej prilagojeni študentom s posebnimi potrebami, vendar so ob konkretnem vpisu takemu študentu lahko omogočili vse aktivnosti (znižani pulti, prilagojen program), in se tako hitro prilagodili vsem študentom s posebnimi potrebami.

Šola razpolaga s knjižnico, ki omogoča dostop do knjižničnega gradiva oziroma strokovne literature področij, ki ustrezajo vsebini in stopnji študijskega programa. Knjižnica in knjižničarka je študentom dostopna vsak delovni dan v dopoldanskih urah. Knjižničarka poleg

pomoči pri iskanju knjižničnega gradiva izobražuje uporabnike tudi o delovanju COBISS/OPAC sistema ter nudi pomoč in svetovanje pri izobraževanju študentov o pravilih oblikovanja pisnih izdelkov, zlasti diplomskih nalog. Študentom je večina gradiva, ki ga potrebujejo za posamezni predmet, dostopno v tiskani obliki in v e-učnem okolju (spletna platforma Moodle). Napisani so številni lastni učbeniki za posamezne predmete. Žal so samo tisti, ki so nastali v okviru projekta Impletum, tudi elektronsko dosegljivi. Zavod redno pripravlja načrte za zagotavljanje finančnih virov, ki so potrebni za njegovo delovanje. Večino finančnih virov pridobi iz proračuna, precej manj od vpisnin in šolnin za izredne študente, oz. oddaje prostorov za seminarje, konference ali od konkretnih projektov. Sredstva za študijski program in vse s tem povezane dejavnosti šole so za zdaj še zagotovljena, vendar stalno upadanje vpisa predstavlja grožnjo kvalitetnemu izvajanju študijskih programov.

Prednosti:

- Vrhunska tehnološka oprema za izvajanje zlasti praktičnega dela pedagoškega procesa (primer dobre prakse).
- Stalna razpoložljivost informacijsko komunikacijskih tehnologij.
- Zelo dobro založena strokovna knjižnica.
- Veliko lastnih publikacij.

Priložnost za izboljšanje:

- Prostorske kapacitete niso izkoriščene. Razmišljajo o združitvi s še kakšno šolo in pridobivanju novih programov.
- Objava diplomskih del v elektronski obliki, ki bo dosegljiva zainteresirani javnosti.
- Omogočiti čim večjo izkoriščenost razpoložljive opreme za praktično delo študentov in morda izkoristiti obstoječo opremo oddajo v najem – zagotavljanje dodatnih finančnih sredstev. Ponuditi opremo in prostore za nizko najemnino gospodarskim družbam in združiti stroko z gospodarskim razvojem podjetij.
- Možnost uvedbe elektronskih učbenikov.

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

6. ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Šola je s svojimi sodelavci v preteklih letih aktivno sodelovala pri razvoju sistema kakovosti na področju višjih šol, ki je potekal v okviru projekta IMPLETUM. Cilje projekta je šola uspešno prenesla v svojo prakso, kar dokazuje tudi zastavljen sistem vodenja kakovosti v skladu z zahtevami sistema vodenja kakovosti v višjih strokovnih šolah, kot ga predvideva projekt IMPLETUM. Poenotili so sistem ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti ter spremljanja rezultatov preko letnih poročil o doseženi kakovosti izobraževalnega procesa v skladu s sistemom, ki velja v višješolskem izobraževanju.

Ugotavljamo, da šola vzpostavlja primeren proces zagotavljanja kakovosti. V okviru projekta Impletum je bil oblikovan tudi poslovnik kakovosti, ki ga je VSŠ implementirala v svojih pogojih delovanja. Iz pogovorov z različnimi deležniki je razbrati, da dejstvo, da so sprejeli poslovnik kakovosti, ne vpliva bistveno na procese, ki potekajo na šoli, vendar se njegovega pomena zaveda predvsem vodstvo šole. Če ni podpore najvišjega vodstva in kritične mase zaposlenih, sistem vodenja kakovosti ne bo zaživel (kvečjemu je le zapisan). Vodstvo mora

ugotavljati učinkovitost komuniciranja in ustrezno delovanje tudi v primeru, ko se ugotavlja, da komuniciranje o kakovosti ni v skladu s pričakovanji. Kakovost je izpolnjevanje pričakovanj vseh, ki so povezani z VSŠ. Cilj je vsekakor kompetenten in zaposljiv študent.

Šola svojo dejavnost načrtuje z letnim delovnim načrtom, ki vsebuje vse zakonsko predpisane vsebine (Zakon o višjem strokovnem izobraževanju, člen 48). Predlog letnega načrta pripravi vodstvo šole, potrdi pa ga Svet šole, v katerem so zastopani vsi deležniki šole. Izvedba delovnih načrtov se spremlja tako med letom, kot tudi ob koncu leta v letnem delovnem poročilu. Sestavni del letnega delovnega načrta je načrtovanje kadrovske politike šole.

Na šoli deluje Komisija za spremljanje in zagotavljanje kakovosti, ki jo skladno z zakonom sestavlja pet zaposlenih in dva študenta. Naloge komisije so natančno opredeljene v Aktu o ustanovitvi šole ter so skladne z nalogami, ki jih predvideva zakon.

Zavod je v preteklem letu tudi izvedel prvo notranjo evalvacijo višje strokovne šole. Naloga Komisije za spremljanje in zagotavljanje kakovosti je opredeljena v Aktu o ustanovitvi in obsega naloge, med drugim tudi vzpostavlja mehanizme za sprotno spremljanje in ocenjevanje kakovosti. Konkretno je komisija pripravila vprašalnike in analizirala rezultate anket o študijskem procesu, zadovoljstvu strokovnih delavcev, praktičnem izobraževanju v podjetjih, rezultate ocen predavateljev v daljšem časovnem obdobju in rezultate samoevalvacije predavateljev. Junija 2012 je VSŠ prvič pripravila samoevalvacijsko poročilo za šolsko leto 2010-2011. Pred tem datumom so bili postopki za zagotavljanje kakovosti razvidni iz posameznih poročil in analiz, ki so priloge Predloga za zunanjo evalvacijo (Analize anket, Letna poročila). Šola zbira informacije o svojem delovanju (svoji kakovosti) vsako leto s pomočjo povratnih informacij (anketiranje, skrinjice, opravljeni intervjuji ...). Poročilo zelo dobro poroča o vseh opravljenih aktivnostih na šoli. Žal pa ne vsebuje ovrednotenja posamezni aktivnosti in priporočil za nadaljnje delo, ki bi bile tudi hkrati priložnost za izboljšanje. Analize so najboljše razvidne iz dokumenta Rezultati evalvacij na VSŠ 2010-11, ki je priloga predloga za zunanjo evalvacijo. SEP se zaključuje z izpostavitvijo ciljev za nadaljnje delo, ki izhajajo iz srednjeročnega načrta dela, ne pa neposredno iz ugotovitev samoevalvacije. Vodstvo naj zagotovi, da se bodo zaposleni zavedali pomena in pomembnosti svojih aktivnosti in da vedo, kako lahko prispevajo k doseganju ciljev šole. Vodstvo šole pripravlja in obravnava poročilo skupaj z zaposlenimi in ga predstavi organom šole in drugim zainteresiranim udeležencem (podjetjem, s katerimi sodelujejo pri projektnih nalogah, in podjetjem, v katerih se izvaja praktično izobraževanje študentov, na konferencah ...).

Prednosti:

- Poslovník kakovosti opredeljuje vse ključne procese.
- Izvedba notranje evalvacije višje strokovne šole.
- Šola dokazuje, da z učinkovitimi analizami doseženega uspeha spremlja uspešnost izobraževalnega procesa.
- Vodstvo šole podpira in spodbuja zaposlene k izpolnjevanju pogojev za napredovanja in za redno objavlanje ugotovitev iz svoje strokovne dejavnosti.

Priložnost za izboljšanje:

- Poslovník kakovosti in njegov namen še ni prepoznan pri vseh deležnikih.

- Izkoristiti samoevalvacijsko poročilo za oceno posameznih aktivnosti in kot osnovo za oblikovanje priporočil in ukrepov.
- Na osnovi analiz evalvacij in iz SEP niso predvideni korektivni ukrepi. Izboljšati sistem samoevalvacije in izdelati akcijski načrt izboljšav z roki in nosilci.

Neskladnosti niso bile ugotovljene.

POVZETEK

IC Piramida Višja strokovna šola ima poslanstvo in vizijo, s katerima izraža svoje izobraževalne in razvojne cilje, vrednote in strategijo ter vzpostavljen učinkovit sistem zagotavljanja kakovosti za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol: VSŠ ima strateški načrt, ima postavljen sistem za spremljanje in zagotavljanje kakovosti, zagotovljeno je aktivno sodelovanje študentov pri sprejemanju odločitev, ki vplivajo na izobraževanje in izboljševanje njegove kakovosti, zagotovljeno je aktivno sodelovanje strokovnih delavcev in sodelavcev pri sprejemanju odločitev, ki se nanašajo na izobraževanje, razvoj ter spremljanje in zagotavljanje kakovosti.

VSŠ ima vzpostavljeno uspešno sodelovanje na domači in mednarodni ravni, spodbuja sodelovanje z drugimi VSŠ, s podjetji, s pomembnimi deležniki v okolju, izkazuje vključevanje vse zainteresirane javnosti v svoje dejavnosti, študijski programi in druga izobraževanja, ki izražajo potrebe gospodarstva in negospodarstva.

Gospodarstvo je delno vključeno v načrtovanje in spremljanje izobraževalnega dela VSŠ. Delovanje VSŠ ima jasno notranjo organiziranost, pregledno delovanje organov šole, razvidno opredeljene pristojnosti, naloge in dolžnosti vodstva, zaposlenih in študentov v organih šole.

Vse dejavnosti zavoda so načrtovane v Letnem delovnem načrtu. Šola te dejavnosti redno evalvira v obliki notranjih presoj, samoevalvacij in anket o zadovoljstvu vseh deležnikov. V aktivnosti za zagotavljanje kakovosti je vključena večina sodelujočih v procesih. Analize evalvacij se obravnavajo na organih šole in so ob koncu leta zbrane v Letnem delovnem poročilu. Samoevalvacijska poročila so objavljena na spletni strani šole. V njih velja posebej izpostaviti sistematično spremljanje predlogov za izboljšave z natančno opredeljenimi roki in odgovornimi osebami za izvedbo ...

Informacije o izvajanju študijskih programih so objavljene na spletni strani šole. VSŠ ima odlične pogoje za delo, nove prostore in opremo za uresničevanje poslanstva, vizije in ciljev ter za izvajanje študijskih programov in drugih s tem povezanih dejavnosti šole. Sodobna IK-tehnologija je dostopna tudi študentom, knjižnica je dobro založena s strokovno literaturo. Glede na število vpisanih študentov, prostorske možnosti niso v celoti zapolnjene, zato je tukaj še veliko možnosti za nove programe ali druge zakonske možnosti zapolnitve prostorov. VSŠ je prilagojena študentom s posebnimi potrebami. Šola zagotavlja finančna sredstva za pokrivanje vseh programov in povezane dejavnosti šole. Študenti majo dobre pogoje za študij in so primerno vključeni v organe upravljanja zavoda ...

Kadrovska politika šole je ustrezna. Vsa ključna delovna mesta zasedajo redno zaposleni kadri, polovica predavateljev je redno zaposlenih (polovico delovnega časa na srednji šoli, drugo polovico na višji šoli) druga polovica predavateljev sodeluje v izobraževalnem procesu na osnovi avtorskih/podjemnih pogodb. Vsi predavatelji so imenovani v ustrezni naziv.

Financiranje je stabilno, šola pa ima nadzor nad finančnimi viri ter se zaveda priložnosti in možnih nevarnosti glede financiranja v prihodnje.

Ugotavljamo, da šola deluje skladno z Zakonom o višjem strokovnem izobraževanju in Merili za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol.